

Les mentides de la indústria nuclear (I)

La indústria nuclear, moribunda per manca de comandes de reactors, des de fa un temps ha llençat als quatre vents noves campanyes d'intoxicació a través dels seus mercenaris i propagandistes a sou. Ens vol fer creure, una altra vegada, que és «la solució» als problemes energètics del nostre món. Ens vol tornar a entabanar de la mateixa manera que ho va intentar fer ens els seus inicis.

Josep Puig

DR. ENGINYER INDUSTRIAL. GCTPFNN

Els promotors de l'energia nuclear ja van dir una vegada que l'electricitat nuclear «seria tan barata que no caldria mesurar-la» i la realitat ha estat ben diferent al que prometien: accidents nuclears a Harrisburg, a Tchernòbil, a Vandellòs, residus altament radioactius arreu, urani empobrit, continu enverinament radioactiu de la biosfera, etc. Ah!, i que nosaltres sapiguem, a ningú no li han retirat el comptador de l'energia elèctrica de casa seva pel fet de rebre electricitat nuclear, de «tan barata» com havia de ser.

Ja l'any 1971, un dels propagandistes de la fissió nuclear va pronosticar que «a començament dels anys noranta gairebé el 90% de la nova potència elèctrica instal·lada al món, excepte Àfrica, seria nuclear i que la fissió nuclear subministraria més del 60% de l'electricitat generada al món» (Spinrad, B.I. 1971. «The role of nuclear power in meeting world energy needs», a *Environmental Aspects of Nuclear Power Stations*, 57, Viena, IAEA). El mateix 1971, Glenn Seaborg (premi Nobel 1951 per la seva recerca en la química dels elements transurànids), i aleshores president de la U. S. Atomic Energy Commission, va dir: «L'any 2000 l'energia nuclear aportarà inimaginables beneficis que milloraran la qualitat de vida per a la majoria de la població del planeta» (Seaborg, G.T. 1971, *The environment: A global problem, an international challenge*», a *Environmental Aspects of Nuclear Power Stations*, 57, Viena, IAEA).

Els reactors de fissió nuclear no solament havien de generar tota l'electricitat per als usos domèstics i industrials, sinó que havien de transformar l'agricultura, energitzant els complexos de producció d'aliments, produint fertilitzants i dessalant l'aigua del mar. Aquest concepte de «nuplexos» (complexos nuclears) va ser proposat l'any 1956 per Richard L. Maier (1956, *Science and Economic Development*, Cambridge [MA], The MIT Press) i va ser posteriorment elaborat per l'Oak Ridge National Laboratory (1968, *Nuclear Energy Centers: Industrial and Agro-Industrial Complexes*, Oak Ridge [TN]).

Els complexos –basats en grans centrals nuclears (i eventualment reactors reproductors), situats en àrees costaneres desèrtiques, que proveïrien energia per a la dessalació d'aigua de mar, producció de fertilitzants, plantes industrials i conreu intensiu de plantes– havien de transformar les zones desèrti-

ques del món en zones habitables i productives.

Aleshores la nucleocràcia no tenia cap dubte que l'energia nuclear seria absolutament indispensable. Seaborg i Corliss pensaven que sense ella la civilització s'alentiria fins a aturar-se (Seaborg, G.T., and W.R. Corliss, 1971, *Man and Atom: Building a New World Through Nuclear Technology*, Nova York, E. P. Dutton).

També proposaven un món plenament nuclearitzat on, a més de grans reactors per generar electricitat, hi hauria vaixells de càrrega i avions de passatgers alimentats amb l'energia nuclear i, fins i tot cotxes nuclears. També imaginaven l'ús d'explosions nuclears «controlades» per extreure minerals, petroli i gas de la crosta de la Terra, desviar el curs dels rius, obrir nous canals de navegació i nous ports a Alaska i Sibèria, i que s'instal·larien reactors nuclears per a la propulsió de coets per transportar humans al planeta Mart. En aquestes visions del futur nuclear, les persones viurien sota terra (per protegir-se de la radioactivitat ambiental?), deixant la superfície del sol per a la natura silvestre (i enverina-

La tecnologia dels reactors reproductors ha estat un dels més espectaculars fracassos de l'energia nuclear: avui, no n'hi ha cap en funcionament.

da radioactivament). Per tornar a connectar amb la natura, solament s'hauria d'agafar l'ascensor (això sí, protegit amb un vestit contra les radiacions). En un món com el descrit pels primerencs propagandistes de l'energia nuclear, els reactors de fissió havien de ser una cosa màgica per als principiants, solament un artefacte temporal abans de ser seguits pels reactors de neutrons ràpids o reproductors.

La tecnologia dels reactors reproductors ha estat un dels més espectaculars fracassos de l'energia nuclear: avui no n'hi ha cap en funcionament al món i els pocs que es van arribar a construir van haver de ser aturats i abandonats, tot i que General Electric esperava que els reactors reproductors comercials

serien introduïts l'any 1982 i que l'any 2000 representarien la meitat del parc nuclear mundial (Murphy, P. M., 1974, *Incentives for the Development of the Fast Breeder Reactor*, Stamford [CT], General Electric).

Els reactors reproductors no han estat la darrera promesa nuclear: des de començaments dels anys cinquanta la nucleocràcia ha tingut un gran interès a dedicar grans quantitats de diners a una font «neta» d'energia, la fusió nuclear. L'any 1971, Seaborg ja confiava que els experiments de fusió nuclear arribarien a generar més energia que la que gastaven en l'experiment, a partir de l'any 1980. L'any 1972 es va predir que l'any 2000 els reactors de fusió nuclear ja generarien electricitat a nivell comercial (Creutz, E. C., 1972, «How soon fusion?», *Science* 175, 43). L'any 1979, l'International Fusion Research Council va concloure que «en 50 anys es produiria energia a partir de la fusió» (IFRC, 1979, *Controlled Thermonuclear Fusion: Status Report*. Viena, IAEA). L'any 1987, després d'analitzar els 40 anys de recerca entorn de la fusió i d'analitzar els més de 20.000 milions de dòlars dedicats a ella, un grup de treball de l'Office of Technology Assessment va concloure que «el reactor de fusió comercial es-

taria disponible abans de 50 anys» (OTA, 1987, *Starpower: The US and the International Quest for Fusion Energy*, Washington, DC). El novembre de 1999, els científics implicats en el projecte International Thermonuclear Experiment Reactor (ITER) van insistir una altra vegada que «l'electricitat a partir de la fusió nuclear seria realitat en 50 anys» (Ariza, L. M., 2000, «Burning times for hot fusion», *Scientific American* 282 (3), 19-20). Si alguna cosa han descobert els «científics» de la fusió és la que es prodia anomenar com la «Llei immutable de la fusió»: els 50 anys, perquè des que se'n va començar a parlar, cada cop que repeteixen que falten 50 anys per assolir-la.

Davant de tant d'engany interessat i tanta mentida, la realitat de l'energia nuclear és la que és. Es pot comprovar en l'informe *Nuclear Industry Status Report 2004*, realitzat per Mycle Schneider i Anthony Froggatt, per encàrrec del Grup d'Els Verds-Aliança Lliure Europea del Parlament Europeu (es pot descarregar de www.energiasostenible.org). Un article dels mateixos autors, que és un resum de l'informe abans citat, va ser publicat a la revista de tecnologia nuclear *Nuclear Engineering International* en el seu número del mes de juny de 2005.